

השירותים החברתיים במדינת ישראל בזמן משבר הקורונה - נייר עמדה

אנו נמצאים כעת בעיצומו של משבר בינלאומי, אשר משפיע על כלל התושבים במדינת ישראל. בתקופה זו אנו עדים שוב לחיוניות העבודה הסוציאלית והשירותים החברתיים בשמירה על המרקם והחוסן החברתי. **למרות זאת, בימים אלו אנו רואים צמצום מסיבי במענים הניתנים לאוכלוסיות הללו.**

אנו מזהים חמישה נושאים מרכזיים הדורשים הנחיות מפורשות על מנת שהשירותים החברתיים ימשיכו לפעול בזמן המשבר בצורה מיטבית:

1. **עבודה במתכונת מלאה במחלקות לשירותים חברתיים** - בעוד שרשויות מסוימות ממשיכות לפעול בהיקף מלא, רשויות אחרות צמצמו את נוכחות העובדות ל-50%-30%. כלל הפניות המגיעות למוקדים השונים מוזרמות למחלקות לשירותים חברתיים, מספר מקבלי השירותים הולך וגדל מדי יום, באופן שאינו תואם את מספר העובדים להם מתאפשר לעבוד. **כל זאת על אף הוראה מפורשת מצד שר הפנים, מנכ"ל משרד הפנים ויו"ר מרכז השלטון המקומי להשאיר את המחלקות הרווחה לפעול כבשגרה, וזאת על בסיס תקנות שע"ח שתוקנו בנושא.**

בתקנות החירום המתעדכנות יש להבהיר באופן שאינו משתמע לשתי פנים כי המחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות ממשיכות לפעול במתכונת מלאה (100%), עם התאמות להנחיות משרד הבריאות.

2. בעקבות תקנות שעת חירום אשר נכנסו לתוקפן, כוח האדם בזרוע הרווחה של המשרד צומצם לכ-75% מכוח האדם בשגרה. בספירה זו נכללים כ-1300 עובדי המעונות הממשלתיים אשר אינם מוחרגים. העובדים/ות הסוציאליים/ות עובדי המשרד, אשר תפקידם חיוני והכרחי בתקופה זו, **נדרשים/ות לצמצם את כוח האדם לכ-50% בלבד.** בין עובדים/ות אלו נכללים/ות: **חוקרי ילדים, שירות מבחן נוער ומבוגרים, והסגל הבכיר.**

יש להחריג את עובדי המעונות הממשלתיים או את העובדים הסוציאליים מהספירה הכללית ובכך לאפשר לעובדים בשירותים הנ"ל לעבוד במתכונת של 75% בפועל.

3. **חוסר בהירות והחלטה לגבי תוכניות המתקצבות בתקציבי פעולה** - ישנם שירותי ליבה המסייעים לאוכלוסיות נזקקות אשר פועלים במסגרת תקציבי פעולה, אשר עוד לא התקבלה החלטה באשר להמשך המימון שלהן. עקב כך, רשויות רבות הפסיקו את פעולת התוכניות הללו. **בין התוכניות שתלויות באויר:** מרכזי עוצמה ותוכנית 'נושמים לרווחה', אשר מיועדות לסייע למשפחות הנמצאות במעגל העוני; תכניות ייעודיות לעולים, אשר יכולות לסייע בתיווך הנחיות משרד הבריאות ומיצוי הזכויות; מרכזי סיוע בנושאי אובדן ושכול; תוכניות ייעודיות לנוער וצעירים כגון ית"ד ונוצ"ץ; תכניות ומסגרות למכורים; תכניות

בקהילה לדרי רחוב. תכניות אלו מהוות חלק בלתי נפרד מעבודת המחלקות לש"ח ומעניקות במסגרתן שירותי ליבה לכלל האוכלוסיות בסיכון. סגירת תוכניות אלו פירושה **חיסול שירותי ליבה** חיוניים לכלל אוכלוסיות הקצה במדינת ישראל, היא **תוביל להחמרת מצבן** של האוכלוסיות המטופלות ותגרום **לקריסת המערכות האחרות** הנותרות, אשר יאלצו להתמודד עם ההשלכות כבר בתקופה המיידית.

יש לפעול במיידית להחלטה חד משמעית באשר להמשך התקצוב של התוכניות הנ"ל, והעברת התקציבים

הנדרשים, השבה של העובדות/ים לעבודה פעילה ולהפעלתן של התוכניות אשר בוטלו ובכך לשמור על

החוסן הלאומי בשעת החירום הזו.

4. **עמותות מגזר שלישי**- שירותים חברתיים משלימים רבים ניתנים על ידי עמותות מגזר שלישי. עמותות אלו נמצאות כרגע בסכנה לאור הפסקת חלק מהסיוע הפילנטרופי עקב המצב, והפסקת תקציבים ממשלתיים.

יש להגדיר עמותות המסייעות לאוכלוסיות הנמצאות במצוקה כחיוניות ולהעביר מענקי סיוע לעמותות אלו

על מנת שיוכלו להמשיך ולפעול ולסייע במאמץ הלאומי.

5. **תנאי עבודה המותאמים להנחיות משרד הבריאות-**

א. לצד הצורך בהמשך העבודה ותפקוד השירותים, אנו דורשים **שלעובדים הסוציאליים יהיו את אמצעי**

המיגון המתאימים, עבור העובדים/ות הנמצאים/ות פיזית בשירותים.

א. יש לאפשר שימוש באמצעי הטכנולוגיה לטיפול מקוון הנדרשים בכדי לתת שירות, **ולאפשר באופן ברור**

לכמה שיותר עובדים לעבוד מהבית.